

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC II TIẾP NỐI TRUYỀN THỐNG VẺ VANG 75 NĂM XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN

GS, TS. NGUYỄN XUÂN THẮNG

Học viện Chính trị khu vực II được thành lập tháng 9/1949 với tên gọi là Trường Trường Chinh - Trường Đảng miền Nam, gắn với sứ mệnh quan trọng góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ miền Nam đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước. Trải qua quá trình sắp xếp và nhiều lần đổi tên, đến nay, Trường Đảng miền Nam được mang tên là Học viện Chính trị khu vực II, là một Học viện trực thuộc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.

Học viện Chính trị khu vực II được xác định là trung tâm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý, cán bộ khoa học lý luận chính trị của Đảng, Nhà nước và các đoàn thể chính trị - xã hội, các doanh nghiệp nhà nước và các đơn vị sự nghiệp công lập trên địa bàn các tỉnh, thành phố vùng Đông Nam Bộ và một số địa phương theo phân công của Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh; là trung tâm nghiên cứu khoa học lý luận Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, nghiên cứu đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước, nghiên cứu về khoa học chính trị.

Trải qua 75 năm xây dựng và phát triển, Học viện Chính trị khu vực II đã đào tạo hàng chục nghìn cán bộ cho Đảng và Nhà nước; hoàn thành xuất sắc nghĩa vụ đào tạo quốc tế; khẳng định vị thế là một trong những đơn vị quan trọng trong hệ thống Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh. Đây cũng là trung tâm uy tín hàng đầu về đào tạo,

bồi dưỡng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý ở các địa phương khu vực phía Nam; góp phần xứng đáng cho sự nghiệp đổi mới, xây dựng, phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc.

Trong những năm qua, Học viện Chính trị khu vực II luôn chủ động, tích cực trong thực hiện nhiệm vụ chính trị và đã đạt được những kết quả đáng ghi nhận, đặc biệt trên **những mặt công tác nổi bật** sau:

(1) Hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý cho Đảng và Nhà nước

Học viện Chính trị khu vực II đã tập trung thực hiện tốt công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý, vừa đáp ứng yêu cầu bảo đảm tính thống nhất về yêu cầu, nội dung, thời lượng chương trình trong toàn hệ thống Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, vừa gắn với thực tiễn của vùng Nam Bộ. Công tác đào tạo cao cấp lý luận chính trị bảo đảm nhất quán về giáo trình; kịp thời bổ sung, cập nhật những vấn đề mới, chú trọng tính toàn diện, bảo đảm yêu cầu về kiến thức, kỹ năng, tư tưởng đi đôi với giáo dục, rèn luyện phẩm chất đạo đức cho cán bộ, đảng viên. Đặc biệt, Học viện Chính trị khu vực II đã mở rộng và nâng cao chất lượng các lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho các chức danh cán bộ lãnh đạo, quản lý theo đặt hàng của địa phương; qua đó, khẳng định mạnh mẽ vai trò, tầm vóc và uy tín của Học viện trong công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ ở khu vực phía Nam. Học viện Chính trị khu vực II đã chú trọng đổi mới phương pháp giảng dạy, đổi mới đánh giá chất lượng bài giảng và kết quả học tập của học viên; khai

(*) Ủy viên Bộ Chính trị, Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Chủ tịch Hội đồng Lý luận Trung ương

thác hiệu quả phòng studio, phòng họp đa năng trong xây dựng, hoàn thiện học hiệu, bảo đảm cơ sở vật chất phục vụ giảng dạy và học tập.

Công tác quản lý đào tạo không ngừng được đổi mới, chủ động ứng dụng những công nghệ mới, nhất là ứng dụng công nghệ thông tin, công nghệ số để tăng cường kết nối giữa nhà trường và học viên; gắn kết chặt chẽ với công tác rèn luyện, đánh giá học viên.

Chất lượng đào tạo, bồi dưỡng ở Học viện Chính trị khu vực II không ngừng được nâng lên, vừa bảo đảm tính thống nhất hệ thống, tính khoa học, tính thực tiễn, vừa hiện đại, cập nhật, gắn với các phong trào thi đua theo hướng “lấy người học và giảng viên làm trung tâm, tăng cường tương tác hai chiều”.

(2) Không ngừng mở rộng, đa dạng hóa hình thức, nâng cao chất lượng nghiên cứu khoa học; tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới

Chất lượng nghiên cứu khoa học của Học viện Chính trị khu vực II không ngừng được nâng lên. Các nhiệm vụ khoa học của Học viện Chính trị khu vực II ngày càng đa dạng, trong đó có nhiều nhiệm vụ khoa học cấp Nhà nước, cấp bộ trọng điểm, giải quyết những vấn đề mới đặt ra từ thực tiễn phát triển đất nước nói chung và vùng Nam Bộ nói riêng, góp phần cung cấp cơ sở khoa học cho việc bổ sung, hoàn thiện đường lối, chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước. Học viện Chính trị khu vực II đã có nhiều báo cáo kiến nghị gửi Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, tư vấn chính sách cho các địa phương, các cấp có thẩm quyền. Kết quả này là minh chứng sinh động về việc năng lực nghiên cứu khoa học và tư vấn chính sách của đội ngũ cán bộ, viên chức Học viện Chính trị khu vực II ngày càng được nâng lên.

Hoạt động hợp tác quốc tế về khoa học được mở rộng, thường xuyên tổ chức các hội nghị trao đổi, làm việc, chia sẻ thông tin, tọa đàm, hội thảo khoa học với hình thức phù hợp, kể cả

trong giai đoạn phải thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch bệnh COVID-19. Điểm nổi bật của Học viện Chính trị khu vực II là sự chủ động, sáng tạo trong việc thực hiện Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới. Trên cơ sở quán triệt quan điểm của Đảng, Đảng ủy Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Học viện Chính trị khu vực II đã lồng ghép các nội dung Nghị quyết số 35-NQ/TW trong các chương trình đào tạo, bồi dưỡng và đặt hàng các nghiên cứu khoa học. Học viện đã triển khai ký kết quy chế phối hợp với 17 đơn vị ở các tỉnh, thành phố vùng Nam Bộ; thực hiện ký kết thỏa thuận hợp tác với các đài phát thanh và truyền hình; bồi dưỡng, chia sẻ, trao đổi chuyên môn nghiệp vụ, tập huấn bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch; xây dựng lực lượng nòng cốt trong bảo vệ nền tảng tư tưởng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới; tổ chức thi thuyết trình sách hàng năm.

Học viện Chính trị khu vực II đã chú trọng việc đổi mới, nâng cao chất lượng, khẳng định vị thế của Tạp chí Khoa học chính trị, phục vụ hiệu quả công tác đào tạo, bồi dưỡng, nghiên cứu, tuyên truyền, phổ biến lý luận chính trị. Ngoài nâng cao chất lượng bài viết trên tạp chí bản in, năm 2022, Tạp chí Khoa học chính trị đã ra mắt phiên bản điện tử khoa.hoc.chinhtri.vn. Năm 2024, Tạp chí Khoa học chính trị được Hội đồng Giáo sư Nhà nước ghi nhận chất lượng, quyết định nâng lên 0,75 điểm cho chuyên ngành Triết học, Chính trị học và lần đầu tiên được tính 0,25 điểm ngành Luật học.

(3) Tích cực, chủ động phát triển đội ngũ viên chức, giảng viên

Để đáp ứng tốt yêu cầu thực hiện nhiệm vụ chính trị, tạo đột phá trong công tác đào tạo, bồi dưỡng, nghiên cứu khoa học, Học viện Chính trị khu vực II luôn quan tâm xây dựng đội ngũ viên chức về cả số lượng và chất lượng. Học viện chú

trọng đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ viên chức, tạo điều kiện để viên chức tham gia các chương trình đào tạo sau đại học, các lớp bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ, bồi dưỡng theo chức danh nghề nghiệp ở trong và ngoài hệ thống Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh. Đây là nguồn lực quan trọng bảo đảm hiệu quả của các mặt hoạt động, trong đó có hoạt động đào tạo, bồi dưỡng, góp phần hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị của đơn vị, đồng thời tham gia bồi dưỡng theo nhu cầu của các địa phương trong khu vực.

(4) Chú trọng đổi mới sáng tạo, tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và nỗ lực thực hiện chuyển đổi số

Để bảo đảm nâng cao chất lượng, hiệu quả thực hiện nhiệm vụ chính trị, thời gian qua, trên cơ sở sự chỉ đạo thống nhất, sự hướng dẫn thường xuyên của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Học viện Chính trị khu vực II đã chú trọng ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số, từng bước xây dựng Học viện thông minh; không ngừng tăng cường hiệu quả hoạt động của Cổng thông tin điện tử Học viện; xây dựng các phòng học đa năng; studio,...

(5) Tăng cường gắn bó và chia sẻ với cộng đồng, thúc đẩy văn hoá Trường Đảng

Cùng với thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị, Học viện Chính trị khu vực II tổ chức nhiều hoạt động thiện nguyện như vận động, ủng hộ cán bộ, nhân viên y tế Chương trình hiến máu tình nguyện với chủ đề “Giọt hồng nhân ái”; thực hiện các chương trình thiện nguyện: “Niềm vui đảo nhỏ, chấp cánh tương lai”, tặng 2 căn nhà tình nghĩa, nhà đại đoàn kết, trao tặng quà cho các hộ gia đình có hoàn cảnh khó khăn, ủng hộ quỹ vì người nghèo. Cùng với hoạt động thiện nguyện, Học viện Chính trị khu vực II đã phát huy hiệu quả công tác xã hội hóa, tạo nguồn lực quan trọng trong xây dựng và phát triển Học viện. Các nguồn xã hội hóa đã được Học viện Chính trị khu vực II phát huy, sử dụng hiệu quả phục vụ cho việc xây dựng và phát triển Học viện. Những hoạt động xã hội của Học viện Chính trị khu vực II đã góp phần nâng cao hình ảnh, uy tín và thúc đẩy những giá trị và nét đẹp của văn hoá trường Đảng.

Tuy nhiên, trong điều kiện tình hình mới, Học viện Chính trị khu vực II cũng đang đứng trước nhiều khó khăn, thách thức, như: tỷ lệ giảng viên trên tổng số viên chức chưa đạt so với yêu cầu; đội ngũ chuyên gia đầu ngành còn ít, có xu hướng ngày càng giảm; chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ có lúc, thời điểm chưa đáp ứng được yêu cầu ngày càng cao của thời kỳ mới; trong nghiên cứu khoa học chưa có nhiều công trình có giá trị lý luận sâu sắc, mang dấu ấn và sức lan tỏa rộng; hoạt động hợp tác quốc tế trong giảng dạy, nghiên cứu khoa học còn chưa như kỳ vọng; công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng chưa có sự đột phá, chưa tạo dấu ấn nổi bật; cơ sở vật chất, kỹ thuật tuy có nhiều đổi mới, song chưa theo kịp nhiệm vụ nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ và nghiên cứu khoa học⁽¹⁾.

Học viện Chính trị khu vực II cần quán triệt sâu sắc và quyết tâm thực hiện Nghị quyết số 37-NQ/ĐU ngày 22/02/2024 của Đảng ủy Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh về phát triển Học viện Chính trị khu vực II đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, nhất là quan điểm phát triển Học viện Chính trị khu vực II ngang tầm nhiệm vụ, nâng cao vị thế, vai trò là trung tâm nghiên cứu khoa học lý luận chính trị, tư vấn chính sách cho Đảng, Nhà nước; trung tâm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý, cán bộ khoa học lý luận chính trị của Đảng, Nhà nước trên địa bàn vùng Đông Nam Bộ và các địa phương theo phân cấp; đồng thời bảo đảm tính hệ thống, đồng bộ, thống nhất trong toàn hệ thống Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.

Trên cơ sở đó, Học viện Chính trị khu vực II cần thực hiện thật tốt các nhiệm vụ sau đây:

Thứ nhất, tiếp tục đổi mới phương pháp giảng dạy các chương trình đào tạo, bồi dưỡng theo hướng khoa học, hiện đại, phù hợp với đối tượng người học, phát huy tính tự học, tự rèn luyện của học viên, tăng cường tương tác, trao đổi, thảo luận. Học viện Chính trị khu vực II cần chủ động phối hợp với các tỉnh ủy, thành ủy, các đơn vị trên địa bàn xác định nhu cầu đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý, xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao đáp

ứng yêu cầu các địa phương vùng Nam Bộ. Tích cực tổ chức sơ kết, tổng kết công tác đào tạo, bồi dưỡng để rút ra những bài học kinh nghiệm phục vụ cho việc tiếp tục đổi mới nội dung chương trình, giáo trình ở giai đoạn tiếp sau.

Thứ hai, tiếp tục đổi mới mạnh mẽ, nâng cao chất lượng hoạt động nghiên cứu khoa học, xác định hướng nghiên cứu chính, đề tài trọng tâm, chú trọng những vấn đề lý luận và thực tiễn mới. Đẩy mạnh nghiên cứu khoa học gắn với nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ; góp phần phát triển lý luận, cung cấp luận cứ khoa học trong xây dựng, hoàn thiện đường lối, chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước; khảo sát, đánh giá làm sáng tỏ những vấn đề phát sinh từ thực tiễn vùng Nam Bộ và một số tỉnh, thành phố khác. Bên cạnh đó, cần tăng cường xã hội hóa các công trình khoa học. Đẩy mạnh hợp tác quốc tế trong hoạt động khoa học; từng bước xây dựng nhóm nghiên cứu mạnh; xây dựng cơ chế hỗ trợ đăng tải công trình khoa học trên các tạp chí quốc tế có uy tín. Tăng cường phối hợp triển khai các hoạt động khoa học với Ban Chỉ đạo 35, ban tuyên giáo các tỉnh ủy, thành ủy trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác có hiệu quả các quan điểm sai trái, thù địch. Phát triển Tạp chí Khoa học chính trị theo định hướng trở thành tạp chí quốc gia và có uy tín quốc tế về khoa học chính trị; đổi mới sáng tạo, đột phá trong việc nâng cao chất lượng sản phẩm và dịch vụ thông tin thư viện.

Thứ ba, đẩy mạnh thu hút, đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực chất lượng cao; xây dựng tổ chức bộ máy theo hướng tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, thực hiện đúng chức năng, nhiệm vụ, không lãng phí nguồn lực; phối hợp với Vụ Tổ chức - Cán bộ xây dựng đề án khung biên chế, việc làm và đề án tổ chức bộ máy, nhân sự của Học viện Chính trị khu vực II đến năm 2045. Tiếp tục trao đổi với các tỉnh, thành ủy trên địa bàn hỗ trợ Học viện Chính trị khu vực II trong việc tiếp nhận viên chức đi thực tế có thời hạn tại địa phương và đánh giá hiệu quả hoạt động này, từ đó đề xuất giải pháp phù hợp.

Thứ tư, tiếp tục đổi mới hiệu quả phương thức lãnh đạo của Đảng ủy Học viện Chính trị khu vực II và các chi ủy chi bộ trực thuộc; nâng cao năng lực, hiệu lực, hiệu quả quản lý của lãnh đạo đơn vị; nâng cao hiệu quả hoạt động của các tổ chức đoàn thể, nghề nghiệp (Công đoàn, Đoàn Thanh niên, Chi hội Cựu chiến binh, Chi hội Triết học, Chi hội Lịch sử, Chi hội Luật gia, Chi hội Nhà báo Tạp chí Khoa học chính trị). Đổi mới quản trị nội bộ theo hướng chuyên nghiệp, thông minh và hiện đại: đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, số hóa, chuyển đổi số vào các hoạt động triển khai nhiệm vụ của Học viện Chính trị khu vực II.

Thứ năm, sử dụng hiệu quả đúng quy định các nguồn lực để xây dựng cơ sở vật chất của Học viện Chính trị khu vực II khang trang, hiện đại, đồng bộ, đáp ứng nhu cầu đào tạo, bồi dưỡng, nghiên cứu khoa học và phù hợp với xu thế phát triển; trong đó, chủ động phối hợp với các đơn vị chức năng của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh hoàn thiện dự án đầu tư xây dựng ký túc xá, khu giảng đường.

Đóng góp của Học viện Chính trị khu vực II trong suốt chặng đường 75 năm qua, nhất là trong những năm gần đây đã nâng cao vị thế, vai trò của Học viện Chính trị khu vực II và Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh. Với phương châm “Đoàn kết, kỷ cương, nêu gương, đột phá, phát triển”, Học viện Chính trị khu vực II cần tiếp tục thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị, tăng cường kết nối, tạo dựng uy tín, đóng góp vào sự phát triển của đất nước, sự phát triển của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh và sự nghiệp đào tạo bồi dưỡng cán bộ cho Đảng và hệ thống chính trị, cùng với cả nước tự hào và tự tin vững bước tiến vào kỷ nguyên phát triển mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc Việt Nam □

⁽¹⁾ Nghị quyết số 37-NQ/ĐU ngày 22/02/2024 của Đảng ủy Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh về phát triển Học viện Chính trị khu vực II đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045

TĂNG CƯỜNG SỰ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG ỦY, BAN GIÁM ĐỐC HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH ĐỐI VỚI HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC II

PGS, TS. HOÀNG PHÚC LÂM^(*)

Tóm tắt: Thời gian qua, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát, kịp thời của Đảng ủy, Ban Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Học viện Chính trị khu vực II đã đạt được những kết quả tích cực, quan trọng, khẳng định vai trò, vị thế trung tâm hàng đầu về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý và nghiên cứu khoa học ở khu vực phía Nam, góp phần xứng đáng vào sự nghiệp đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Tuy nhiên, trong bối cảnh mới, Học viện Chính trị khu vực II phải đổi mới đồng bộ, toàn diện các mặt công tác, bám sát sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy, Ban Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao.

Từ khóa: Đảng ủy, Ban Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh; lãnh đạo, chỉ đạo; Học viện Chính trị khu vực II

1. Học viện Chính trị khu vực II - trung tâm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ và nghiên cứu khoa học uy tín hàng đầu ở vùng Đông Nam Bộ

Trong suốt 75 năm xây dựng và phát triển, trải qua nhiều lần thay đổi về tên gọi, Học viện Chính trị khu vực II đã thực hiện xuất sắc trọng trách, đảm đương sứ mệnh đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý, cán bộ khoa học lý luận chính trị của Đảng, Nhà nước, các tổ chức chính trị - xã hội, các doanh nghiệp nhà nước và các đơn vị sự nghiệp công lập trên địa bàn các tỉnh, thành phố ở vùng Đông Nam Bộ và một số địa phương theo phân công, khẳng định vị thế “một trong những

đơn vị chủ chốt trong hệ thống Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, góp phần tích cực vào sự nghiệp đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”⁽¹⁾.

Đi qua hai cuộc kháng chiến trường kỳ của dân tộc, tự hào và tự tin dưới lá cờ vẻ vang của Đảng, dưới sự lãnh đạo trực tiếp, thường xuyên của Bộ Chính trị, Ban Bí thư và Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Trường Đảng miền Nam - Học viện Chính trị khu vực II đã quán triệt đường lối cách mạng của Đảng, mục tiêu chính trị, chú trọng giáo dục, rèn luyện phẩm chất, đạo đức, tác phong, lề lối làm việc cho đội ngũ cán bộ; đào tạo được hàng chục nghìn cán bộ cho Đảng, Nhà nước. Chỉ tính riêng từ năm 2019 đến nay, Học viện Chính trị khu vực II đã đào tạo được 11.681 học viên cao cấp lý luận chính trị ở các hệ lớp (tập trung,

^(*) Phó Bí thư Đảng ủy, Phó Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh